Variációk egy témára. A tető parkosítása élő lakóközösségi térré varázsolhatja a kihasználatlan épületfelületet ▲ FORRÁS: PIXABAY

Vissza a természethez

Nem lehetetlen küldetés a már meglévő épületekre sem zöldtetőt telepíteni

A növényzettel betelepített ingatlantetők nagy népszerűségnek örvendenek tőlünk nyugatabbra, Romániában azonban legfeljebb saját esztétikai és ökológiai igényeinket tudjuk kielégíteni azzal, ha növényeket telepítünk a magán- és tömbházak, irodaházak legmagasabb pontjára, hiszen ez jogi és adminisztratív szempontból egyáltalán nincs szabályozva. Holott a zöldtetőknek köszönhetően ki lehetne terjeszteni a városi zöldterületeket, ami különösen az agglomerációkban (lenne) létfontosságú, nem mellesleg pedig esztétikailag is javítanának a tömbháznegyedek betonszürke egyhangúságán. Erdélyi műemlékvédelmi építésszel, tájépítésszel és parlamenti képviselővel jártuk körül a zöldtetőt – egyelőre csak gondolatban.

HAJNAL CSILLA

A legideálisabb eset az, ha már egy épület tervezésénél számolunk a tető „zöldítésével”, növényekkel való beültetésével, de nem lehetetlen küldetés a már meglévő épületekre sem zöldtetőt telepíteni – vélik egyhangúlag a témában kiadványunknak nyilatkozott szakemberek. Guttmann Szabolcs kolozsvári építész, műemlékvédelmi szakember szerint minden további nélkül elképzelhető, hogy egy hetvenes-nyolcvanas években épült tömbház tetejére tervezzünk zöldfelületet, hiszen látjuk, hogy ezek a tömbházak sok esetben még egy pluszemeletet is kibírtak, és ott a hasznos terhelés jóval nagyobb, mint egy zöldtetős kialakításnál. „Tény, hogy egy manzárdosításnál a haszon is nagyobb, mint egy egyszerű zöldtetőnél. A befektetés is elég nagy egy ilyen tetőnél, ezt ki vállalná magára?” – hívta fel a figyelmet a szakember. Hiszen nem szabad elfelejteni, hogy egy tömbház esetében közös felületről van szó, az igényesebb megoldást jelentő zöldtető pedig idővel egyre több gondozást igényel. Guttmann hangsúlyozta: számos kertészeti tényezővel kellene foglalkozni, például több odafigyelést igényelne a csapadék elfolyatása, hiszen a csatornarendszerek most is sokszor eldugulnak a befújt falevelek, por miatt, így el lehet képzelni, hogy egy zöldtető mennyivel komolyabb gondozást igényelne. „Olyan helyen igazán sikeres és gazdaságos, ahol kezdettől fogva gondol arra a tulajdonos, hogy ki fogja kezelni, hogyan fogják használni, és a háznak ebből milyen pluszjussa van, hogy gazdaságilag is megérje a befektetés” – magyarázta az építész.

Számolni kell például azzal, hogy egy zöldövezet vastagabb réteget jelent, mint a hagyományos tetőzet, és ezt összhangba kell hozni a meglévő infrastruktúrával is, így például meg kell tervezni, hogy a lépcsőházból, padlásról miként jutunk a zöldtetőre, de mindez persze utólag is kialakítható. Kérdés, hogy ez a csatlakozás funkcionálisan mennyire hatékony, mennyire tudja kihasználni az épület. A szakember kifejtette: mindenekelőtt át kell nézni az épület teljes statikai vázát, és a szakvélemény alapján megbecsülni a pluszterhet, így kiderül, hogy az ingatlan megbírja-e a pluszsúlyt vagy meg kell erősíteni a statikai vázat. Elképzelhető, hogy a gépészet terén is módosításra van szükség, például a csapadékvíz-elvezető rendszerben, és azt is meg kell vizsgálni, hogy elegendő-e a természet adta mennyiség vagy mesterséges öntözés szükséges.

Pluszmunkával jár

Guttmann Szabolcs maga is tervezett zöldtetőt a nagyszebeni Thália – volt barokk – színház felújításánál, de a tulajdonos végül megriadt a gondozással járó plusztehertől, ezért a terv nem valósult meg. „Itt az új szárnyak mind terasztetősek, hogy ne versengjenek a barokktetős főszárnnyal, tíz év után pedig szükségessé vált a felújítás. Akkor ajánlottuk ezt a zöldtetős megoldást, mert ez bizonyos fokig a hőszigetelést is pótolná, és nem utolsósorban jobban illeszkedne ebben a táji viszonyokhoz is” – fejtette ki. Guttmann Szabolcs egyébként a terasztetők esetében a visszafogottságra törekedett, és azt is figyelembe vette, hogy ezekre a helyszínekre többnyire azok mennek fel, akik ott dolgoznak, közönségbejárás legfeljebb a koncertek szünetében lenne, tehát arra lehetett számítani, hogy egyhamar nem tapossák ki a növényeket. A tulajdonos végül kőre cserélte, mert azt egyszerűbb karbantartani, másfelől most azért is előnyösebb, mert ott lehet előadásokat, kisebb koncerteket is tartani – idézte fel Guttmann Szabolcs, aki korábban Nagyszeben főépítésze volt.

A városok egyébként akár központi pénzt is fordíthatnának ilyen jellegű beruházásokra, illetve urbanisztikai döntésekkel segíthetnék az ezirányú karbantartási munkálatokat.

Sokat tárgyaltak a kolozsvári Szent Mihály-templomról is, hogy bizonyos helyeken a kő vagy a fű lenne az ideális. „Az építészeti és urbanisztikai koncepciónak alávetve fontos az a kérdés, hogy mire akarjuk használni az adott területet” – hangsúlyozta a szakember. Száz éve csendes meditáló helyszín volt a Mátyás-szoborcsoport körüli téregység, gyakorlatilag egy park, ma pedig egy teljesen más urbanisztikai vízióban ez a legközpontibb szimbolikus tere a városnak. Eseményközpontú, tehát lehetetlenség lett volna megtartani a parkot és a füvet, mert akkor az események hátterében valami más épület jelenik meg, és valami más szimbolizálná Kolozsvárt. Ilyen egyszerűen változhat egy járófelület szimbolikája az épület, a várostér kialakításában.